

Een medewerker van Culterra Holland toont de zojuist gemaakte korrels.

‘Een greenkeeper wil het liefst dat de korrel dezelfde dag nog verdwenen is’

NGA op excursie bij meststoffenfabriek in Workum

Veel greenkeepers en fieldmanagers gebruiken meststoffen die gemaakt worden in de fabriek van Culterra Holland. De organische-mestkorrels, die in verschillende formaten verkrijgbaar zijn, worden dagelijks in grote aantallen geproduceerd in Workum. Dat was ooit wel anders, herinnert eigenaar Leon Fock zich.

Auteur: Wijnand Meijboom

‘In onze fabriek is veel hardcore techniek, dat spreekt deze groep aan’

Mark Timmerman vertelde over het belang van goede voeding voor de bodem.

‘In 2006 kwam er vraag uit de markt naar organische meststoffen die helemaal stofvrij waren en in kleine korrelvorm gebruikt konden worden op sportvelden en golfbanen. Daarvoor had je eigenlijk alleen pelletkorrels. Ik ging googelen met de vraag ‘hoe maak je een korrel?’ en bekeek de techniek die hiervoor gebruikt wordt ook bij kunstmestproducenten. Uiteindelijk maakten we de eerste testproducten in een betonmolen’, vertelt Fock. Deze betonmolen heeft inmiddels plaatsgemaakt voor een enorme ‘pan’ waarin de Culterra-korrels gemaakt worden. Het principe van de draaiende beweging in het productieproces van de korrels is gebleven.

Deelnemers aan de recente NGA-regiodag Noord hebben met eigen ogen kunnen aanschouwen hoe dit proces verloopt. Fock: ‘In onze fabriek is natuurlijk veel hardcore techniek

en dat spreekt deze groep aan. Daarnaast zijn bezoekers altijd verbaasd over de grondstoffen die hier opgeslagen liggen en gebruikt worden. Een goed voorbeeld is het *shea*-meel dat als restproduct overblijft bij de winning van *shea*-olie. Ook druivenpitmeel is een product dat bezoekers niet direct verwachten tegen te komen.’

Zakelijke relatie

Voordat de juiste receptuur voor de organische mestkorrels gevonden was, werd een heel traject doorlopen, waarin de feedback van de gebruikers een belangrijke rol speelde. Deze geluiden uit de markt komen vaak via leverancier Prograss bij Culterra terecht. Directeur Mark Timmerman van Prograss en Leon Fock hebben namelijk al zeventien jaar een goede zakelijke relatie. Timmerman: ‘De fijne korrel voorzag destijds in een behoefte van de markt.

Bovendien wordt steeds kritischer gekeken naar de voeding die wij de plant en bodem willen geven. Organische en organisch-minerale meststoffen worden daardoor steeds belangrijker en passen ook goed in het circulaire denken en de duurzaamheidsgedachte.’

Stofvrije korrels

In de zoektocht naar de juiste samenstelling was het onder andere belangrijk dat de korrel snel afbreekt, verduidelijkt Timmerman. ‘Een greenkeeper wil bij wijze van spreken het liefst dat de korrel dezelfde dag nog verdwenen is.’ De juiste receptuur is inmiddels gevonden, wat heeft geresulteerd in stofvrije korrels die verkrijgbaar zijn met een diameter van 1-2 of 2-4 mm. De mix van verschillende organische grondstoffen levert bovendien een werkingsduur van twee tot drie maanden op. De Culterra-meststoffen bevatten ook zeoliet.

‘De bodem is geen bak zand, maar een wereld vol leven met een heel ecosysteem’

Zeolieten zorgen voor een verhoging van de CEC, het voedingsbindend vermogen van de bodem, waardoor voedingsstoffen minder snel uitspoelen. Daarnaast kunnen zeolieten in periodes van droogte vocht bufferen. Zo ontstaat er een optimaal milieu voor de bacteriën die de voeding vrijmaken in de grond.

CO₂-footprint

De productontwikkeling bij Culterra Holland gaat uiteraard door. Fock: ‘Wij onderzoeken bijvoorbeeld of het beter is om te kiezen voor grondstoffen die sturen in de richting van een bacterie-dominante toplaag of van een schimmel-dominante bodem. Ook ontwikkelen wij producten met biostimulanten waardoor gras beter bestand is tegen bijvoorbeeld abiotische stress.’ Het reduceren van de CO₂-footprint is ook belangrijk in dit opzicht. Culterra is er al in geslaagd om die met vijftig procent terug te dringen. ‘Wij hebben hiervoor een analyse gemaakt van de footprint van onze grondstoffen. Je zou kunnen denken: het is allemaal plantaardig en dus allemaal hetzelfde, maar

dat is zeker niet zo. Vervoer, watergebruik en landgebruik spelen hierin allemaal een rol. Dan blijkt bijvoorbeeld dat er een enorm verschil is tussen de voetafdruk van soja en van druivenpitmeel’, illustreert Fock.

Markt

Voor Timmerman is deze kennis weer belangrijk, want ook de markt wil steeds vaker weten wat de CO₂-uitstoot van producten is. ‘Wij zijn de voelspriet in de markt; deze informatie is belangrijk in onze communicatie met afnemers.’ Andersom zijn geluiden uit de markt weer belangrijke informatie voor Culterra. Zo is er een korrel ontwikkeld met een *wetting agent* als toevoeging, als alternatief voor fieldmanagers van sportvelden die geen veldspuit hebben en daardoor geen gebruik kunnen maken van vloeibare *wetting agents*. ‘Dat is nog een mooi voorbeeld van onze samenwerking’, aldus Timmerman.

De eerdergenoemde regiodag van de NGA had als thema *food for thought*. Timmerman

was ook aanwezig en gaf de aanwezige greenkeepers niet alleen uitleg over het belang van goede voeding voor de plant en de bodem, maar ook stof tot nadenken. Fock benadrukt dat het van essentieel belang is om beter om te gaan met de bodem, mede met het oog op de Europese doelstellingen. ‘De bodem is geen bak zand, maar een wereld vol leven met een heel ecosysteem. We weten er eigenlijk nog maar vrij weinig van af.’ Timmerman: ‘We hebben de bodem nodig en kunnen er veel van leren, zeker als er straks geen bestrijdingsmiddelen meer gebruikt mogen worden.’

Film

Wie zijn kennis over de bodem wil vergroten, moet volgens beide zakenpartners kijken naar de recente Nederlandse film *Onder het maai-veld*. De wereld onder onze voeten herbergt nog veel geheimen. Timmerman en Fock zullen ook de komende zeventien jaar proberen om die geheimen beetje bij beetje te ontrafelen en blijven zoeken naar een nog betere afstemming tussen hun producten en de bodem.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!